

2015

TCOs verksamhetsberättelse

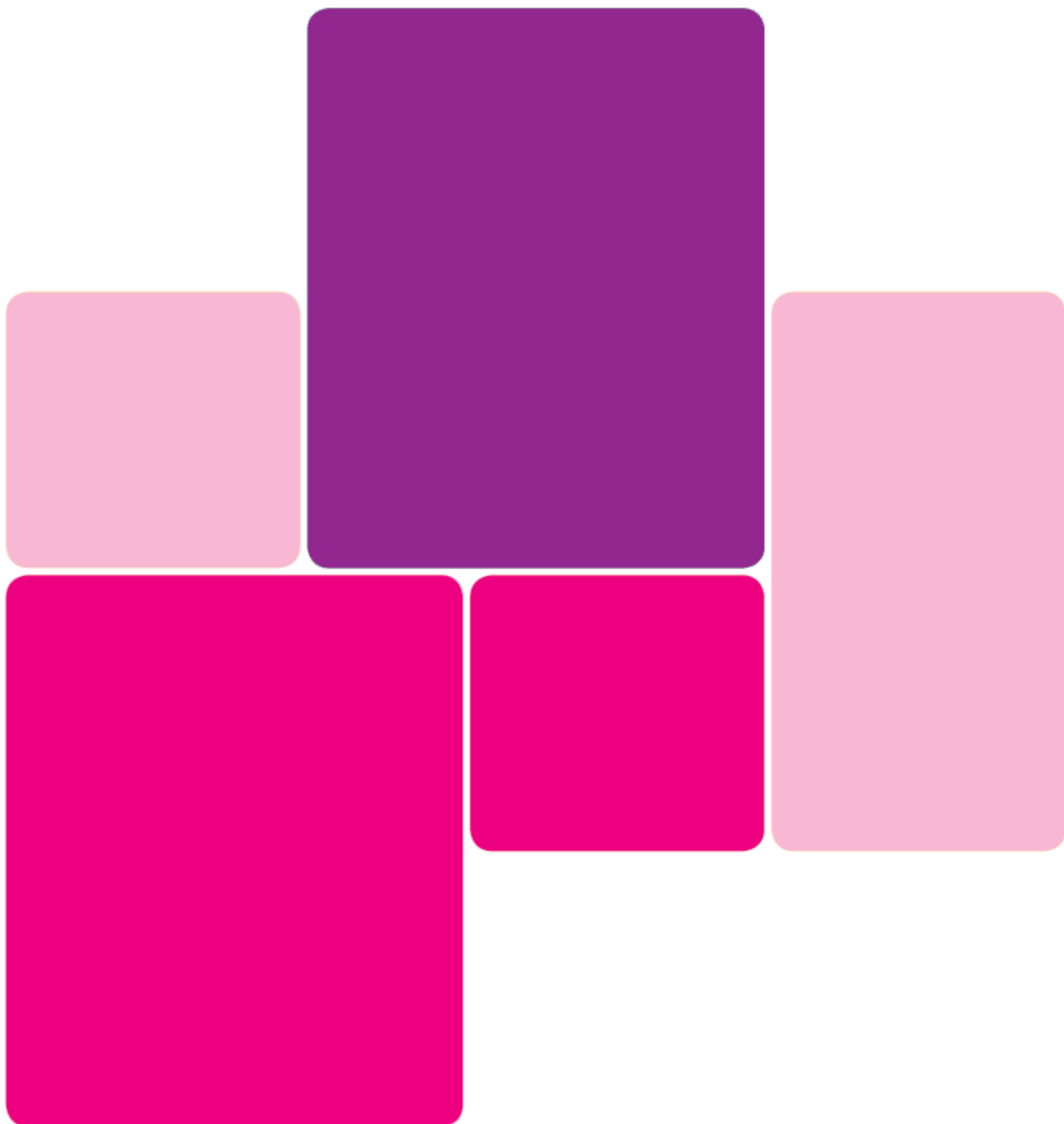

Foto: Alexander Mahmoud

Innehållsförteckning

Inledning	4
Profilfråga 2015	5
TCOs kärnområden	6
Partsmodellen	6
Europafrågor & övriga	
internationella frågor	7
Sociala trygghetssystem	10
Jämställdhet och mångfald	12
Arbetsmarknad, utbildning, ekonomi	14
TCO som arena för samverkan	17
TCOs övriga verksamhet	18
Arbetsvärlden	19

Inledning

TCO är en partipolitiskt fristående facklig centralorganisation som består av 14 fackförbund som tillsammans har drygt 1,3 miljoner medlemmar. Vår uppgift är att påverka politiken och samhällsutvecklingen för goda villkor i arbetslivet. Det gör vi genom att driva frågor som gäller professionella och välutbildade människors vilja till utveckling och behov av trygghet och välfärd.

Medlemmarna i TCO-förbunden jobbar i landets privata tjänste- och industriföretag, kommuner, landsting, kyrka, statliga myndigheter och i den ideella sektorn. Bland yrkesgrupperna finns allt från ingenjörer, journalister och lärare till poliser, ekonomer och sjuksköterskor. Över 60 procent av medlemmarna är kvinnor. Cirka hälften av medlemmarna är anställda i den privata sektorn och hälften i den offentliga sektorn.

TCO-förbunden har visat en positiv medlemsutveckling under 2015 och tillsammans har förbunden växt med 30 561 medlemmar. Det är en ökning med 2,3 procent.

TCOs profilfråga för 2015 var *Utveckling och omställning i arbetslivet för fler och bättre jobb*. Profilfrågan har stått i centrum för vårt påverkansarbete under året. TCOs medlemsförbund har också pekat ut ett antal kärnområden som TCO ska fokusera sin verksamhet kring.

- Partsmodellen
- EU-frågor
- Sociala trygghetssystem
- Jämställdhet och mångfald
- Arbetsmarknad, utbildning och ekonomi

TCO har också ett antal områden där fokus ligger på bevakning och representation. Några exempel på sådana frågor är internationella frågor på global nivå, arbetsmiljö och kompetensutveckling.

TCO ska också fungera som en arena för samverkan för sina medlemsförbund. Det innebär att intresserade förbund, inom ramen för TCO, kan samverka kring vissa frågor eller verksamheter.

Profilfråga 2015 – Utveckling och omställning i arbetslivet för fler och bättre jobb

Svensk ekonomi, konkurrenskraft och välfärd gynnas av utveckling och omställning i arbetslivet. Smidiga och effektiva trygghetssystem främjar utvecklingsförmågan och tillväxten på en modern och dynamisk arbetsmarknad. Det stärker konkurrenskraften och leder till fler och bättre jobb. Utformningen av trygghetssystemen är tillsammans med möjligheterna till livslångt lärande, kompetens- och karriärutveckling centrala för att kunna, vilja och våga byta jobb.

Mål för verksamhetsåret 2015

- att fortsätta påverkansarbetet för en bättre arbetslöshetsförsäkring och sjukförsäkring utifrån redan fattade beslut i TCOs styrelse. Ersättningsnivåerna ska höjas och säkras, fler måste omfattas av systemen och individens kompetens tas tillvara.
- att påverka den aktiva arbetsmarknadspolitiken i en riktning som gör den mer effektiv och som stärker TCO-förbundens medlemmars möjligheter till omställning. Under året tas ett nytt arbetsmarknadspolitiskt policydokument fram.
- att identifiera och synliggöra yrkesverksamma tjänstemäns behov av kompetensutveckling och livslångt lärande och utifrån detta påverka det samlade utbildningsutbudet, form och finansiering (hos högskola, universitet, yrkeshögskolan och eventuellt andra aktörer).

Att koncentrera arbetet kring en tydlig profilfråga har visat sig vara lyckosamt då det inneburit ett tydligare fokus både för TCO-kansliets interna arbete och TCOs utåtriktade påverkansarbete.

TCO har bland annat pekat på brister i högskolans och yrkeshögskolans utbildningsutbud för yrkesverksamma som vill vidare i arbetslivet och krävt att högskolan får ett omställningsuppdrag.

Under året skedde också ett viktigt genombrott för tryggheten i omställning då taket i arbetslöshetsförsäkringen, efter ett uthålligt och framgångsrikt påverkansarbete från TCO, slutligen höjdes.

TCOs arbete under 2015 inom kärnområdena

Partsmodellen

TCOs uppdrag är att skapa goda förutsättningar för den svenska partsmodellen såväl nationellt som internationellt, främst inom EU. Kollektivavtal och lönebildning är förbundens ansvar.

TCOs uppdrag är att bevaka och driva frågor som garanterar goda förutsättningar för lönebildningen och kollektivavtalstecknande.

Fokusområden verksamhetsåret 2015

- *Kunskapsspridning*. TCO ska ta särskilda initiativ till att sprida kunskap och förståelse för partsmodellen bland nyutträdde beslutsfattare på såväl svensk som europeisk nivå. Särskilda insatser ska göras för att unga opinionsbildare ska se den svenska partsmodellen som en framgångsfaktor för både goda villkor i arbetslivet och en stark ekonomisk utveckling. Detta inkluderar ett fortsatt arbete med *Like a Swede*.
- *Offentlig upphandling*. Genomförandet av de nya EU-direktiven om offentlig upphandling ska öka möjligheterna att använda kollektivavtalens löner och villkor som utgångspunkt för sociala krav vid offentlig upphandling.

Kunskapsspridning om partsmodellen

I Universitets- och högskolerådets regi har TCO, tillsammans med Arbetsgivarverket, genomfört en utbildning om den svenska partsmodellen och svenska kollektivavtal för ett 20-tal tjänstemän från EU-kommissionen. Syftet var att skapa förståelse för hur modellen fungerar. TCO har bjudits in till att hålla samma utbildning även 2016.

Arbetet med att skapa relationer och samtal med unga opinionsbildare om den svenska partsmodellens framtid fortsatte under 2015. Syftet är att öka kännedomen hos unga opinionsbildare om den svenska partsmodellen.

Kampanjsidan www.likeaswede.se omarbetades och kampanjen fortsatte genom att vi lanserade filmen *Business Like A Swede*. TCO lanserade också en lista över *Framtidens 99 mäktigaste* på ett event under våren. Personerna på listan tillfrågades om sin syn på partsmodellens framtid. Det resulterade i rapporten *72 unga om partsmodellen*. Vi har fortsatt att ha en kontinuerlig kontakt med personerna på listan under året som gått.

Tre av fyra av de som sett kampanjfilmen *Business Like A Swede* gillar den. Kännedomen om den svenska partsmodellen har förbättrats något genom våra kampanjer och gett mätbara resultat. Generellt har de som sett filmen klart högre kännedom om och förståelse för den svenska partsmodellen. De är också mer positiva till den svenska partsmodellen och tror att den ger bra villkor för

de anställda. De som sett filmen är också mer värderingsmässigt övertygade att modellen är bra för både Sveriges arbetstagare och arbetsgivare.

Kampanjfilmerna *Like A Swede* och *Business Like a Swede* har vunnit flera priser. Bland annat utsågs den senare till European Excellence Awards för bästa nordiska film och hela kampanjen fick 100-wattaren för mest effektiva kampanj. Tidningen Resumé utsåg #businesslikeaswede som tvåa i PR-kategorin i januari till april 2015 och även som tvåa i månadens film i februari 2015. Filmen vann också guld för bästa interaktiva reklamfilm och silver i bästa reklamfilm på Roygalan 2015 samt fick silver för årets samhällsinformationskampanj på Spinngalan 2015.

Offentlig upphandling mm

Arbetet med att genomföra de nya EU-direktiven om offentlig upphandling var vid 2015 års slut i ett slutskede. TCO har under året jobbat aktivt för att nå det uppsatta målet att kollektivavtalens lönenivåer och villkor ska användas som utgångspunkt för sociala krav vid offentlig upphandling. TCO har bland annat deltagit i arbetet med att ta fram Konkurrensverkets vägledning om kollektivavtalsvillkor vid upphandling, och genomfört en studieresa till Danmark tillsammans med förbundsrepresentanter för att studera det danska systemet med så kallade arbeidsklausuler. Utifrån resultatet från nämnda utredning har TCO presenterat en alternativ modell för att säkra skäliga villkor i offentlig upphandling. Utöver detta har TCO under året lyft fram goda exempel när kollektivavtalens löner och villkor använts vid offentlig upphandling.

Frågan om stärkt skydd för arbetstagare som slår larm (så kallad visselblåsare) har varit aktuell under hela 2015 och TCO har deltagit i debatter och paneldiskussioner om en ny svensk arbetsrättslig lag på området.

Nätverket för TCO-jurister har under året träffats sju gånger för seminarier med inbjudna föreläsare, varav ett var ett internat om atypiska anlitandeformer.

Europafrågor och övriga internationella frågor

TCOs uppdrag är att påverka EU inom TCOs kärnområden samt där EU-regler och förändringar berör förbundens medlemmar. TCO ska öka genomslagskraften i det europeiska påverkansarbetet.

Fokusområden verksamhetsåret 2015

• *Satsningar på investeringar och tillväxt.* TCO vill se ett Europa som istället för nedskärningar gör investeringar för jobbskapande tillväxt. Nyckeln till ökad europeisk sysselsättning och tillväxt är att investera i utbildning och jämställdhet, för att skapa nya

arbetstillfällena och möjliggöra ett högre kvinnligt deltagande på arbetsmarknaden.

- *Förstärkt social dialog och en starkare roll för arbetsmarknadens parter* såväl inom EU-systemet som när EU-lagstiftning eller rekommendationer genomförs på nationell nivå.
- *Lönebildningen och partsautonomin*. EU ska inte ges ökat inflytande över lönebildning i Sverige och respekten för partsautonomin ska öka i EU-systemet.

Internationellt samarbete

Under 2015 har mycket fokus legat på arbete inför och under olika, för TCO viktiga, kongresser däribland Europafacket (EFS), vårt nordiska samarbetsorgan NFS och TCOs egen kongress.

Under den sistnämnda var Luca Visentini, kandidaten till ny generalsekreterare för EFS, på plats och höll ett inledningsanförande som följdes av en EU-politisk diskussion med förbundsrepresentanterna. Visentinis närvaro på TCO-kongressen blev en mycket bra start inför EFS kongress, som ägde rum i Paris i september, och där Visentini formellt blev vald till ordförande.

TCO bedrev ett framgångsrikt arbete inför EFS kongress där vi fick igenom många av våra politiska krav vad gäller jobbskapande tillväxt, investeringar, jämställdhet och organisering. TCO-delegationen var dessutom mycket synliga och aktiva under kongressen.

TCO har vid flera tillfällen också lovordats av Europafackets ledning för våra konstruktiva inspel i förarbetet med de olika kongressdokumenten. Under kongressen inbjöds Eva Nordmark att delta i en workshop, på initiativ av ETUI (European Trade Union Institute, EFS forsknings- och utbildningsinstitut), på temat facklig förnyelse, organisering och den svenska partsmodellen. Under den fullsatta workshopen visades bland annat filmen *Business Like a Swede*.

Även TCOs nordiska fackliga samorganisation, NFS, hade kongress under året, där Eva Nordmark och TCO hade en framträdande roll som diskussionsledare kring frågan om fackligt medlemskap och facklig förnyelse.

Under 2015 fortsatte TCOs satsning på att vässa Eurocadres till en effektivare påverkansorganisation inom EU för chefer och specialister. Mycket av arbetet har lagts på att få ordning på interna rutiner, kommunikationsarbete och på att fokusera det politiska påverkansarbetet. En hel del energi har också lagts på att skapa ett konstruktivt klimat inom Eurocadres och mellan medlemsorganisationerna. Arbetet gör att Eurocadres står bättre rustade inför 2016 och 2017.

Påverkansarbete på Europeanivån

Under året har diverse samråd ägt rum där TCO-representanter aktivt drivit vår hållning i olika frågor på EU- och internationell nivå, bland annat om EU2020-strategin och det nationella reformprogrammet. Under samrådet med statsministern inför EUs vårtoppmöte, lyfte TCO frågor kring jobbskapande tillväxt, investeringar, jämställdhet samt vikten av den fria rörligheten i Europa.

TCO har också genomfört möten med viktiga beslutsfattare, däribland med vice ordföranden i EU-kommissionen Valdis Dombrovskis, kring vikten av den sociala dialogen, euron och ekonomisk styrning. TCO har också träffat EUs handelskommissionär Cecilia Malmström angående förhandlingarna om ett handels- och investeringsavtal mellan EU och USA (TTIP) och kommissionärtjänstemän i frågan om Refit-programmet. Efter mötet med EU-kommissionens TTIP-chefsförhandlare tog TCO, tillsammans med LO och Saco, fram konkreta skrivningar till avtalet vad gäller bland annat fackliga rättigheter. Flera av skrivningarna återfanns sedan i EUs bud till ett kapitel i TTIP om hållbar utveckling.

TCO deltog även i EU-kommissionens högnivåkonferens om den sociala dialogen, som markerade en nystart för partssamarbetet på EU-nivå. TCO följde även upp denna nystart i form av möten och partsgemensamma brev till både EU-kommissionen och Regeringskansliet.

För att öka kunskapen och förståelsen för vår partsmodell i EU-sammanhang tog TCO, tillsammans med LO och Saco, genom det gemensamma Brysselkontor fram skriften *EU och den svenska kollektivavtalsmodellen* (på både svenska och engelska). Skriften har spridits bland tjänstemän och politiker i Bryssel och har underlättat arbetet med att undvika att EU får inflytande över lönebildningen och att öka respekten inom EU-systemet för partsautonomin. TCO har även bedrivit aktivt påverkansarbete i andra frågor, bland annat vad gäller EU-kommissionens förslag till direktiv om företagshemligheter och enmansbolag.

Förbundens EU-nätverk har haft ett antal temaseminarier om bland annat digitalisering, EU-kommissionens arbetsprogram, sociala dialogen och EFS-kongressen.

Globalt arbete

TCO har löpande varit aktivt i det nationella, nordiska och internationella arbetet med ILO-frågorna, bland annat genom aktivt deltagande i den svenska ILO-kommittén och den årliga arbetskonferensen.

Under 2015 fortsatte TCO att bedriva fackliga utvecklingssamarbeten i olika delar av världen via

Union to Union (tidigare LO-TCO Biståndsnämnd). Under året anslöt sig Saco som medlem och förutsättningarna för föreningens arbete för att stärka mänskliga rättigheter i arbetslivet globalt stärktes därmed.

Sociala trygghetssystem

TCOs uppdrag är att driva på för goda social trygghetssystem för förbundens medlemmar. Det handlar om att påverka för bättre socialförsäkringar där inkomstbortfallsprincipen värnas. I detta område ingår också gemensamma frågor om allmän pension samt grunderna för välfärd.

Fokusområden verksamhetsåret 2015

- *Arbetslöshetsförsäkringen och sjukförsäkringen.* TCO ska fortsätta påverkansarbetet för en bättre arbetslöshetsförsäkring och sjukförsäkring utifrån redan fattade beslut i TCOs styrelse. Ersättningsnivåerna ska höjas och säkras, fler måste omfattas av systemen och individens kompetens tas tillvara.
- *Atypiskt anlitade.* TCO ska i sitt arbete med de sociala trygghetssystemen särskilt uppmärksamma situationen för visstidsanställda, egenföretagare, kombinatorer och andra atypiskt anlitade.
- *Ett längre arbetsliv.* I diskussionen om behovet av att fler arbetar högre upp i åldrarna ska TCO särskilt uppmärksamma att detta förutsätter en god arbetsmiljö, möjligheter till kompetensutveckling och att trygghetssystemen följer med under hela det yrkesverksamma livet.

Arbetslöshetsförsäkringen och sjukförsäkringen

TCO har länge drivit kravet på höjda ersättningsnivåer i arbetslöshetsförsäkringen och lyckades under året framgångsrikt få gehör för detta krav då regeringen fattade beslut om en höjning av taket i A-kassan. TCO kommer under 2016 att fortsätta påverkansarbetet för ytterligare förbättringar av arbetslöshetsförsäkringen.

Två av TCOs utredare har ingått i referensgruppen till den parlamentariska socialförsäkringsutredningen (PSFU). TCOs förslag har framförts, bland andra ett tentativt a-kasseförslag som ledde till att gruppen kunde komma vidare i den delen av frågeställningarna. TCOs förslag om förbättrad sjukförsäkring och hur man bör göra för att minska de stigande sjukskrivningstalen har förts fram i ett antal forum. Det handlar om referensgruppsmöten hos såväl Försäkringskassan som hearings hos socialförsäkringsminister Annika Strandhäll.

Atypiskt anlitade

Allt fler arbetar som egenföretagare och uppdragstagare och allt fler bland de anställda, har olika typer av tidsbegränsade anställningar snarare än tillsvidareanställningar. Kombinatörer som kombinerar uppdrag som egenföretagare med tidsbegränsade anställningar blir också vanligare.

I början av året publicerade TCO en rapport *Brister i trygghet på den moderna arbetsmarknaden* som belyser skillnader i sjukfrånvaro och trygghet bland egenföretagare, tidsbegränsat anställda och tillsvidareanställda.

TCOs kongress beslutade i maj 2015 att TCO ska ta fram en samlad beskrivning av atypiskt anlitedes situation och komma med förslag på dessa områden. TCO inledde därför under 2015 ett arbete i syfte att tillsammans med förbunden gemensamt skapa en bild av förekomsten och omfattningen av atypiska anlitandeformer på svensk arbetsmarknad. Arbetet fortsätter under 2016.

Allmän visstid

TCO har länge arbetat mot att de svenska reglerna för visstidsanställningar gjort det möjligt att stapla korta anställningar under mycket lång tid. Reglerna har varit lätta att missbruka och strider dessutom mot EUs visstidsdirektiv.

I maj lade regeringen ett förslag som ska göra det svårare för arbetsgivare att ha samma person tidsbegränsat anställd under lång tid utan att ge personen en tillsvidareanställning, vilket TCO och andra relevanta remissinstanser tillstyrkte med vissa invändningar. I december presenterade regeringen en proposition om skärpta åtgärder mot missbruk av tidsbegränsade anställningar och förslaget beräknas antas av riksdagen våren 2016.

Ett längre hållbart arbetsliv

TCO har gett SCB i uppdrag att genomföra en enkätundersökning riktad till yrkesverksamma som är 40 år och äldre. Undersökningen innehåller frågor om hur länge man kan tänka sig att arbeta före pensionen och om vidareutbildning eller byte av arbete och/eller yrke skulle kunna vara sätt att förlänga arbetslivet.

Resultaten av enkätundersökningen presenteras under 2016 och kommer att ingå i bland annat TCOs positionspapper om ett hållbart, längre arbetsliv.

Pension: Förslaget att omstrukturera AP-fondsystemet

Under 2015 lanserade Pensionsgruppen ett förslag till omstrukturering av AP-fondsystemet. TCO tillsammans med arbetsmarknadens parter och ett flertal andra intressenter, ansåg att förslaget om det genomfördes, skulle leda till högre kostnader, lägre avkastning och därmed lägre nivåer i det allmänna

pensionssystemet. TCO kritiserade förslaget i sitt remissvar samt skrev, tillsammans med övriga arbetsmarknadsparter, debattartiklar och öppna brev till pensionsgruppen.

Efter att både Folkpartiets (nu Liberalernas) och Moderaternas representanter i pensionsgruppen under sommaren och hösten 2015 tagit avstånd från hela eller delar av förslaget och gruppen måste fatta beslut i koncensus, blev resultatet att man inte kunde ta ett beslut att förändra AP-fonderna. Förslaget till omstrukturering drogs således tillbaka.

Jämställdhet och mångfald

TCOs uppdrag är att påverka för ett jämställt samhälle fritt från diskriminering.

Fokusområden verksamhetsåret 2015

- *Fördelningen av obetalt arbete.* TCO ska uppmärksamma fördelningen av obetalt arbete som en jämställdhetsfråga som påverkar arbetslivet.
- *Välutbildade kvinnors livsinkomst.* TCO ska uppmärksamma hur kvinnors livsinkomst påverkas av höga utbildningskrav i förhållande till lön, studieskulder, deltidsarbete och pensionssystemet.
- *Ta tillvara kompetensen.* TCO ska ta fram och driva förslag som underlättar för nyanlända och andra utrikes födda att utnyttja sin kompetens och sin arbetslivserfarenhet.

Jämställdhet

Utgångspunkten för arbetet med jämställdhet har varit att TCO ska påverka för ett jämställt samhälle fritt från diskriminering. TCOs arbete för att förverkliga ytterligare en reserverad månad i föräldraförsäkringen fortsatte under året och avslutades på ett lyckosamt sätt när riksdagen röstade igenom detta i november 2015.

Under året publicerade TCO sitt femtonde och sista *Pappaindex* över mäns uttag av föräldraledighet. Under 2016 kommer konceptet att utvecklas och bli ett *Jämställdhetsindex*.

TCO har under året bedrivit ett intensivt påverkansarbete gentemot riksdag och regering för att bibehålla jämställdhetsbonusen. Genom nya beräkningar har vi påvisat att jämställdhetsbonusen gör att de allra flesta familjer tjänar ekonomiskt på ett jämställt uttag av föräldrapenningdagarna. Tyvärr verkar inte påverkansarbetet ha nått ända fram, men arbetet med att spela in att ekonomiska incitament kan spela roll för uttaget kommer att fortsätta under 2016.

Under Almedalsveckan var jämställdhet ett av TCOs två huvudsakliga teman. TCO lyfte frågan om hur mansrollen/maskuliniteten förändras över tid och hur detta påverkar jämställdheten. Såväl i arbetslivet som i hemmen. På samma tema har TCO under året inlett ett samarbete med fotograf Johan Bävman i hans rosade projekt *Swedish Dads*. En samverkan som fortsätter under kommande verksamhetsår.

TCO har bidragit till utgivandet av boken *Alla borde vara feminister* till alla andraklassare i gymnasiet, som ett led i arbetet mot nationalism och för stärkt jämställdhet.

Inom ramen för nätverken *Lön hela dagen* och *Nätverket för jämställda löner* har TCO deltagit i arrangerandet av två seminarier kring hur livsinkomsten påverkas av höga utbildningskrav i förhållande till lön.

TCO har, tillsammans med våra medlemsförbund, verkat för att semidispositivitet ska införas i en ny proposition för återinförande av årliga lönekartläggningar. Dessa är ett viktigt verktyg för att följa upp och kunna åtgärda osakliga löneskillnader på arbetsmarknaden. Arbetet har gett resultat då regeringen i februari 2016 beslutade om att införa detta.

Mångfald

Utgångspunkten för arbetet med mångfald har varit att TCO ska ta fram och driva förslag som underlättar för nyanlända och andra utrikes födda att utnyttja sin kompetens och sin arbetslivserfarenhet.

Detta sakområde har karaktäriserats av snabb händelseutveckling och flera politiska omsvängningar, vilket i sin tur har präglat förutsättningarna och formen för TCOs arbete.

I mars deltog TCO i de inledande trepartssamtalen inom ramen för de så kallade snabbspåren. Under året har TCO utarbetat och fördjupat konkreta politiska förslag för att få till stånd en bättre och snabbare etablering. Syftet med förslagen har varit att Sverige ska bli bättre på att ta tillvara kompetensen hos de nyanlända.

Betoningen under hösten har legat på att 1) verka för att den politiska debatten ska vara lösningsinriktad och fokusera på hur Sverige ska lyckas med integrationen på arbetsmarknaden, 2) motverka negativa effekter på etableringen till följd av åtstramningarna av migrationspolitiken. TCO har bedrivit ett mycket aktivt påverkansarbete för att de tillfälliga uppehållstillstånden inte ska motverka nyanländas möjligheter och incitament att delta i mer långsiktiga etableringsinsatser. Påverkansarbetet har omfattat både offentliga debattinlägg och enskilda möten med en majoritet av riksdagspartierna. Detta arbete fortsätter under vintern och våren 2016, och väntas ge resultat då.

Genom *Rådet för Integration i Arbetslivet* har TCO arbetat partsgemensamt med att verka för en bättre integration. Rådet har bland annat genom Ramböll tagit fram rapporten *Aktörskartläggning: arbete på lika villkor* och haft ett gemensamt möte med arbetsmarknadsminister Ylva Johansson.

Den förbundsgemensamma strategigruppen för mångfald har under året utformat ett seminariekoncept med namnet *Öppna arbetsplatsen*. Seminarierna är tre till antalet och syftar till att på förbundens arbetsplatser skapa diskussion kring lika möjligheter och lika rättigheter i arbetslivet. TCO-regionerna erbjöds konceptet för utvärdering innan implementering sker i förbunden.

Med anledning av den oroväckande politiska utvecklingen i såväl Sverige som Europa har TCO även bedrivit ett påverkansarbete inom den europeiska fackliga rörelsen.

Europafackets linje inom migrationsfrågor stämmer väl överens med TCOs, men det råder stora skillnader mellan medlemsorganisationerna. TCO har därför sett det som angeläget att ta tydlig principiell ställning för att EU ska söka gemensamma lösningar för att värna asylrätten, att migration ska ses som en möjlighet, och att fackliga organisationer ska ta ett ansvar för att bidra till en förbättrad integration på arbetsmarknaden. Detta arbete har bland annat omfattat ordförandens deltagande i Europafackets konferens om migration i Zagreb.

Arbetsmarknad, utbildning och ekonomi

TCOs uppdrag är att påverka för en bra arbetsmarknadspolitik och arbetslöshetsförsäkring, arbetsmarknadslagstiftning och driva på för ökad tillväxt.

TCOs uppdrag är också att driva skattepolitik. Här behandlas också frågor som rör anställningsformer samt villkoren för och konsekvenserna av en utveckling med alltfler kombinatörer och egenföretagare. TCOs uppgift är också att påverka högskole- och forskningsfrågorna.

Fokusområden verksamhetsåret 2015

- *Omställning och aktiv arbetsmarknadspolitik.* TCO ska analysera och påverka den aktiva arbetsmarknadspolitiken så att den blir mer effektiv och bättre anpassad till TCO-förbundens medlemmars behov av omställning. Ett nytt arbetsmarknads-politiskt policydokument ska tas fram.
- *Utbildningsutbud för omställning.* TCO ska analysera och föreslå förbättringar av det utbildningsutbud som finns hos olika offentliga och privata aktörer för yrkesverksamma tjänstemän i behov av kompetensutveckling och livslångt lärande.
- *Stressen och pressen.* TCO ska skapa uppmärksamhet kring att brister i arbetsorganisation skapar dålig arbetsmiljö.
- *En bred skattereform.* TCO ska verka för en blocköverskridande skattereform som både säkrar välfärdens finansiering och skapar goda drivkrafter för utbildning och ansvarstagande.
- *En ekonomisk politik för tillväxt och jobbskapande.* TCO ska vara en tydlig aktör för en inriktning av den ekonomiska politiken som fokuserar på frågor om näringslivets villkor och förutsättningarna för tillväxt och jobbskapande. TCO ska verka för förändringar i det ekonomisk-politiska ramverk som möjliggör åtgärder för att stimulera efterfrågan på arbetskraft och skapa fler och bättre jobb.

Omställning och aktiv arbetsmarknadspolitik

TCO har tagit fram tre rapporter som presenterar utmaningar och lösningar för omställning. I maj presenterades rapporterna på TCOs kongress.

Rapporten *Omställningsavtal. Det extra stödet mellan jobb* kartlägger omställningsorganisationernas framgångsrecept för tjänstemän mellan två jobb.

Rapporten *Ny kunskap för nya jobb. Eftergymnasialt utbildningsutbud för yrkesverksamma* sammanfattar det nationella eftergymnasiala utbildningsutbudet i högskolan och yrkeshögskolan för yrkesverksamma som vill vidareutbilda sig. Rapporten belyser brister i dagens system men presenterar också konkreta förslag på hur dessa brister kan åtgärdas.

Den tredje rapporten i ämnet, *Tjänstemannagrupper i arbetsmarknadspolitiken och i omställning*, belyser omställningskedjans olika delar som omställningsavtalen, inkomstförsäkringarna och a-kassan. Sammanfattningsvis konstateras att Arbetsförmedlingen måste bli bättre på att kompetensutveckla arbetslösa tjänstemän samt bättre på att matcha tjänstemännen mot lediga jobb.

Under Almedalsveckan lanserades begreppet jobbhopping för att på ett lite enklare sätt beskriva vad omställning för fler och bättre jobb handlar om. Sedan dess har TCO arbetat aktivt med

jobbhopping och hur vi kan etablera begreppet hos våra prioriterade målgrupper.

TCO har under året påbörjat arbetet med att ta fram ett arbetsmarknadspolitiskt policydokument i syfte att påverka den aktiva arbetsmarknadspolitiken i en riktning som gör den mer effektiv. Policydokumentet inbegriper mål, prioriteringar och lösningar på aktuella och framtida utmaningar på området. Arbetet fortsätter under 2016.

TCO har under året författat en rapport om övertiden 2014 som fått stort medialt genomslag och spridning.

TCO har även deltagit i seminarier och samråd kring hur digitalisering och delningsekonomi påverkar europeiska arbetsmarknadsmodeller och arbetsrätt.

Utbildningsutbud för omställning

TCO har under 2015 genomfört undersökningar av utbudet och efterfrågan på vidareutbildning för tjänstemän. Med hjälp av Universitets- och högskolerådets statistik kartlades utbudet av kortare kurser på högskole- och yrkeshögskolenivå, som skulle vara anpassat för yrkesverksamma.

TCO har också under hösten genomfört det välbesökta seminariet *Ny kunskap för nya jobb – så kan fler ta språnget*, som en fördjupning och möjlighet till diskussion med rapporten som grund. Efterfrågan på vidareutbildning har undersökts av SCB på uppdrag av TCO genom en enkätundersökning, om behov och önskan om vidareutbildning och kompetensutveckling riktad till yrkesverksamma tjänstemän i ålder 30-55 år. Under 2016 publiceras siffrorna i form av debattartiklar, uttalanden och en sammanställning om utbildningsefterfrågan.

TCO har också under året medverkat i seminarier och samråd kring livslångt lärande på EU-nivå och inom OECD.

TCO gav i sitt remissvar till Forskningspropositionen, sin syn på forskning och innovation.

TCO har under 2015 ingått i och kommit med inspel till expertgruppen till Forskarkarriärutredningen vars uppgift är att se över och skapa trygga villkor för doktorander och attraktiva karriärvägar för unga forskare efter disputation. Arbetet i expertgruppen fortsätter under 2016.

TCO har även under 2015 ingått i och kommit med inspel till Universitetskanslersämbetets referensgrupp för arbetslivet gällande framtagandet av ett nytt nationellt kvalitetssäkringssystem för universitet och högskolor. Arbetet i referensgruppen fortsätter under 2016.

Stressen och pressen

För att uppmärksamma arbetsorganisationens betydelse för arbetsmiljön har TCO med hjälp av SCB under året genomfört en studie innehållande data från Arbetsmiljöundersökningen och undersökningen av arbetsorsakade besvär.

Studien har bland annat fokus på arbetsmiljöproblem såsom anspänt arbete, höga krav och liten kontroll samt vikten av förebyggande arbetsmiljöarbete. Resultatet kommer att presenteras i en Arbetslivsbarometer under 2016.

TCO har varit aktivt i Arbetsmiljöverkets arbete att ta fram föreskriften om organisatorisk och social arbetsmiljö. Föreskriften tar sikte på att förbättra den psykosociala arbetsmiljön när det gäller ohälsosam arbetsbelastning, arbetstidsförläggning och kränkande särbehandling. TCO anordnade ett uppskattat och fullbokat seminarium om föreskriften i november.

TCO har medverkat i regeringens arbete att ta fram en ny arbetsmiljöstrategi för 2016-2020 och där tjänstemannaperspektivet, bland annat om stressen och pressen, har fått en mer framskjuten plats än i den tidigare strategin.

TCO har även löpande bevakat arbetsmiljöfrågorna genom att delta på regelbundna samråd på Arbetsmiljöverket.

En bred skattereform

En arbetsgrupp med representanter för förbunden har under året arbetat med att ta fram ett förslag till nytt skattepolitiskt program för TCO.

Skattepolitiken och behovet av en bred skattereform har lyfts fram på två större seminarier med namnkunniga medverkanden, skriften *Ännu en underbar natt* om tidigare skattereformer, villkor och förutsättningar, har tagits fram och presenterats.

Skriften har spridits till forskare, opinionsbildare och politiker. Dessutom har en enkätundersökning genomförts. Debattartiklar och blogginlägg har använts för att lyfta frågorna. Att verka för en blocköverskridande och bred skattereform är ett långsiktigt arbete.

En ekonomisk politik för tillväxt och jobbskapande

I december presenterades rapporten *Flawed Role Model?* vid ett seminarium. Det är en jämförande analys av utvecklingen av ekonomi och arbetsmarknad i Tyskland samt Sverige utifrån att Tysklands arbetsmarknadsreformer anförts som förebild.

TCO som arena för samverkan

TCO har fortsatt att utgöra en plattform för samverkan mellan förbunden i angelägna frågor. Denna samverkan sker oftast i form

av nätverk med erfarenhetsutbyte som viktigaste syfte. Under året har även ett antal arbetsgrupper verkat med mandat från styrelsen.

Bland dessa kan nämnas Skolinformation, som TCO stöttar både finansiellt och som medlem i den fackliga referensgrupp som stöttar och ger inspel till Arena Skolinformations arbete med att ta fram både skriftligt och visuellt material, inriktat på gymnasieelever.

Under året har TCO Fackliga Akademi, i nära samverkan med förbunden, inför 2016 utökat antalet poänggivande kurser med *Samhällsekonomi och fackliga utmaningar*. Europautbildningar har utvecklats, dels genom att vi medverkat till två kurser med tjänstemannaperspektiv på europanivå, dels genom den nya egna kursen *Europasamarbetets möjligheter*.

Arbetsmiljöverkets nya föreskrift om organisatorisk och social arbetsmiljö har uppmärksammats i både seminarier och i två kurser för Regionala skyddsombud/arbetsmiljöombud.

Efter ett omfattande analys- och utredningsarbete beslutade TCO-förbunden och TCO att starta en gemensam framtidsinriktad tankesmedja. Det blir den första tankesmedjan ägd av partipolitiskt fristående tjänstemannaförbund och utgångspunkten för verksamheten är den snabbt växande tjänstemannadelen av arbetsmarknaden. Tankesmedjan är ett fristående aktiebolag och bolagsstämman, som hölls i september, har lagt fast det långsiktiga uppdraget och inriktningen av verksamheten. En VD för bolaget har rekryterats och på nyåret kommer tankesmedjans namn att presenteras samtidigt som allt praktiskt bolagsbildningsarbete slutförs. TCO-förbunden och TCO har garanterat finansieringen av grundverksamheten för en period av sju år.

TCOs kulturpris delades ut i en ny form, som ett pris på 50 000 kronor till en etablerad person och ett stipendium på 25 000 till en yngre förmåga. 2015 fick dansaren och koreografen Anna Vnuk priset och stipendiet delades ut till filmaren Maximilien van Aertryck.

TCOs övriga verksamhet

Under 2015 har TCO-kansliet lagt ner resurser på att uppgradera ekonomisystemen till de senaste versionerna. Detta har resulterat i ett mer effektivt arbetssätt, modernare gränssnitt samt mer användarvänliga system, både för redovisningspersonalen och användarna ute i organisationen. Detta har också gjort att det i framtiden går lätt att koppla på andra effektiva lösningar för användarna. TCO gick i samband med uppgraderingarna över till e-faktura.

En ny IT-plattform för TCO-kansliet har implementerats och ett nytt trådlöst nätverk är uppsatt.

TCO har byggt om båda sina kontorsplan till lokaler som är mer anpassade till TCOs verksamhet. Det är öppna kontorsytor och fler mötesrum. Det kommer att frigöra mötesrummen på plan 0 som ska hyras ut i en större utsträckning.

TCO är miljöcertifierade enligt svensk miljöbas av Miljöstegen och vi revideras årligen. TCOs främsta miljöpåverkan är inom områdena kommunikation, energi, transporter och avfall. Det har även varit fokus på energioptimering av fastigheten. Vid ombyggnationen av TCOs lokaler på plan 3 och 4 har miljöhänsyn tagits. TCO klimatkompenserar för de koldioxidutsläpp som tjänsteresorna orsakar och TCO har erhållit miljödiplom från Svensk Miljöbas för 2015.

VERKsam, nätverket för administrativa chefer, har under 2015 bland annat upphandlat en ny förbunds försäkring, säkerhetstjänster och ett nytt avtal för bolån med ytterligare en bank.

De lokala parterna på kansliet har kommit överens om ett samverkansavtal i syfte att få en fördjupad och smidig partssamverkan.

Närvaro i olika sociala medier blir en allt viktigare kanal för TCOs påverkansarbete. Under 2015 utökade TCO sin digitala närvaro på både Twitter, Youtube och Facebook samt öppnade konton på LinkedIn och Instagram. Totalt har TCO drygt 11 000 följare i de olika kanalerna.

TCO.se utökades med en eventsida där vi samlar all information om våra olika seminarier och där man kan ta del av seminarierna i efterhand.

Vi publicerade 49 filmer på vår Youtubesida varav *Business Like a Swede* är den film som fått flest tittare.

På Utredarbloggen fortsatte vi kommunicera våra utredares insikter och åsikter och det publicerades exakt 100 inlägg under 2015. På Twitter har vi frekvent använt oss av hashtagarna #jämfäställdhet #skattereform #jobbhopping#tcoparken #likeaswede med flera och vid flera tillfällen trendat, oftast i samband med olika events.

Arbetsvärlden

Webbtidningen Arbetsvärlden lanserades i oktober 2014 och målet för 2015 var att fortsätta att publicera artiklar i enlighet med uppdraget, och att ytterligare etablera varumärket.

Arbetsvärlden har under 2015 publicerat 20–25 artiklar i månaden, med undantag för ett sommaruppehåll. Redaktionen har spritt artiklarna genom nyhetsbrev varje vecka och via tidningens konton i sociala medier. Viss annonsering i sociala

medier har också gjorts. Med bidrag från Union to Union gjorde en medarbetare en reportageresa till Zimbabwe under våren. Dessutom närvarade Arbetsvärlden vid Europafackets kongress Paris i månadsskiftet september-oktober.

Tidningen har regelbundet citerats i andra medier.

TCO

TCO är en facklig centralorganisation som har 14 medlemsförbund med tillsammans 1,3 miljoner medlemmar. Därav är 60 000 studerandemedlemmar i något av fackförbunden inom TCO.

Bland TCO-förbundens medlemmar finns många olika yrkesgrupper, allt från civilekonomer, jurister, civilingenjörer och statsvetare till socionomer, lärare, sjuksköterskor, poliser och skådespelare. TCO är den fackliga centralorganisation vars förbund organiserar flest akademiker.

TCO-förbunden finns inom alla områden på arbetsmarknaden, inom såväl privat och offentlig sektor som inom tjänste- och tillverkningsindustrin. Fackförbunden har stora kunskaper och lång erfarenhet av de spelregler som gäller mellan anställda och arbetsgivare.

Vill du veta mer? Gå in på www.tco.se

